

Shiur Pinchas 5777

Source Sheet by Chaim Kanterovitz

1. Numbers 27

(12) The LORD said to Moses, "Ascend these heights of Abarim and view the land that I have given to the Israelite people. (13) When you have seen it, you too shall be gathered to your kin, just as your brother Aaron was. (14) For, in the wilderness of Zin, when the community was contentious, you disobeyed My command to uphold My sanctity in their sight by means of the water." Those are the Waters of Meribath-kadesh, in the wilderness of Zin. (15) Moses spoke to the LORD, saying, (16) "Let the LORD, Source of the breath of all flesh, appoint someone over the community (17) who shall go out before them and come in before them, and who shall take them out and bring them in, so that the LORD's community may not be like sheep that have no shepherd." (18) And the LORD answered Moses, "Single out Joshua son of Nun, an inspired man, and lay your hand upon him. (19) Have him stand before Eleazar the priest and before the whole community, and commission him in their sight. (20) Invest him with some of your authority, so that the whole Israelite community may obey. (21) But he shall present himself to Eleazar the priest, who shall on his behalf seek the decision of the Urim before the LORD. By such instruction they shall go out and by such instruction they shall come in, he and all the Israelites, the whole community." (22) Moses did as the LORD commanded him. He took Joshua and had him stand before Eleazar the priest and before the whole community. (23) He laid his hands upon him and commissioned him—as the LORD had spoken through Moses.e

במדבר כ"ז א

(א) ותקרבנה בנות זלפחד בן-חזקיהו (יב)
ויאמר יהוה אל-משה עלה אל-הר העברים
הנה וראה את-הארץ אשר נתתי לבני
ישראל: (יג) וראיתיה אתה ונאספת אל-עמיתך
גם-אתה כאשר נאסף אהרן אחיך: (יד)
כאשר מריתם פי במדבר-זון במריבת העדה
להקדישני במים לעיניהם הם מי-מריבת
קדש מדבר-זון: (טו) וידבר משה
אל-יהוה לאמר: (טז) יפקד יהוה אלתי
הרוחת לכל-בשר איש על-העדה: (יז)
אשר-יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר
יוציאם ואשר יביאם ולא תהיה עדת יהוה
כצאן אשר איר-לקה רעה: (יח) ויאמר יהוה
אל-משה קח-לך את-יהושע בן-נון איש
אשר-רות בו וסמכת את-ידך עליו: (יט)
והעמדת אתו לפני אלעזר הכהן ולפני
כל-העדה וצויתה אתו לעיניהם: (כ) ונתתה
מהודך עליו למען ישמעו כל-עדת בני
ישראל: (כא) ולפני אלעזר הכהן יקמד
ושאל לו במשפט האזנים לפני יהוה על-פיו
יצאו ועל-פיו יבאו הוא וכל-בני-ישראל
אתו וכל-העדה: (כב) ויעש משה כאשר צוה
יהוה אתו ויקח את-יהושע ויעמידהו לפני
אלעזר הכהן ולפני כל-העדה: (כג) ויסמך
את-ידיו עליו ויצוהו כאשר דבר יהוה
בני-משה: (כד)

ב. רש"י על במדבר כ"ז

2.

(טז) יפקד ה'. ב'ינן ש'ש'מע מ'שה ש'אמר לו המקום מן נחלת ז'לקסד לב'נתינו, א'מר הגיע ש'עה ש'אמ'ר צ'רבי — ש'י'רשו בני א'ת ג'דלתי, א'מר לו ס'ק' "ה לא כ'ה ע'למה ב'מחש'בה לפני, כ'דאי הוא י'הוש'ע לטול ש'כר ש'מושו ש'לא מ'ש מתוך ה'אק'ל (שמות ל"ג), ו'נהו ש'אמר ש'למה (משלי כ"ז) "נוצר ת'אנה י'אכל פ'ר'ה" (תנחומא): א'להי ה'רוחת. ל'מה נ'אמר? א'מר לפניו, ר'בונו של ע'ולם, ג'לוי לפניך ד'עתו של ק'ל א'חד ו'אחד, ו'אינו ד'ומין ז'ה ל'נה, מ'נה ע'ליהם מ'נהיג ש'יהא ס'בל ק'ל א'חד ו'אחד ל'מי ד'עתו (ילקוט שמעוני): (יז) א'שר י'צא לפניהם. ל'א כ'דרך מ'לכי ה'אמ'ות ש'י'ש'בים ב'בטיהם ומ'ש'לחין א'ת ח'לו'תיהם ל'מל'חמה, א'לא כ'מו ש'עש'יתי א'ני, ש'נל'חמתי ב'סיחון ו'בעוג, ש'נ'אמר (במדבר כ"א) "אל ת'ירא א'תו", ו'כ'דרך ש'עשה י'הוש'ע, ש'נ'אמר "ו'כלך י'הוש'ע א'ליו ו'יאמר לו ה'לנו א'מה וגו'" (יהושע ה'), ו'כן כ'ודד הוא א'מר (שמואל א' י"ח) "כ'י הוא י'צא נ'בא לפניהם" — י'וצא כ'ראש ו'נקנס כ'ראש (ספרי): ו'א'שר י'וציאם. ב'נז'כ'ו'תיו: ו'א'שר י'ביאם. ב'נז'כ'ו'תיו. ד"א — ו'א'שר י'ביאם, ש'לא ת'עשה לו כ'דרך ש'אמ'ה ע'ושה לי, ש'איני מ'כניסן ל'ארץ (ילקוט שמעוני): ו'נתתה מ'הודך ע'ליו. ז'ה ק'רון ע'ור פ'נים, מ'הודך. ו'לא ק'ל ה'ודך, ו'מ'צינו ל'מדין כ'ני מ'שה כ'חמה כ'ני י'הוש'ע כ'לכ'ה (ספרי; בבא בתרא ע"ה): ל'מען י'שמעו כל ע'דת בני י'שראל. ש'יהי' נ'הג'ין בו כ'בוד ו'י'ראת, כ'דרך ש'ו'הג'ין כ'ד: (כא) ול'פני א'לעזר ה'כהן י'עמד. ה'רי ש'אלת'ך ש'ש'אלת'ך. ש'איין ה'כ'וד ה'נה נ'ז מ'פית א'ביך, ש'אמ' י'הוש'ע י'תא צ'ריך ל'אל'עזר (תנחומא): וש'אל לו. כ'ש'י'צ'טרך ל'צאת ל'מל'חמה: על פ'נו. ש'ל א'ל'עזר: ו'כל ה'עדה. ס'ק'ד'רין: (כב)

Rashi on Numbers 27

3. Chizkuni verse 12:

Go up to the mountain of the Avarim: What is missing here is what Moshe prayed to enter into the land and it is elaborated on elsewhere. As it says i shall pray unto G-d Vaetchanan...

4.

ד. אור החיים על במדבר כ"ז

וזה ידע ובחן משה עליו השלום ואמר תשובה למאמר המיתה יפקד ה' פירוש ימנה, אל אלהי הרוחות פירוש שירדע רוח של כל בשר וגדר תכונתם תמנה אחד שיהיה טבעו שוה בתכונה לכל העדה שיטכים הוא למה שיאמרו הם ויסיכמו הם למה שיאמר הוא להם, והוא אומרו אשר יצא לפניהם פירוש שיהיה לו הרצון בהם, ואשר יוציאם וגו' שיהיה להם הרצון כמוהו לצאת ולבא עמו, ותלה הדבר בו כי הוא המלך, ובחירה כזאת היא מוחלטת השגה מזולתו יתברך כי הוא לבדו יודע תוכן הרוחות וידע רוח שתתמוג עם כלך, ואיש כזה אינו בנמצא זולת אם יהיה אדם כמשה שכל ישראל הם ענפיו והוא שורש לכולם, וזולת זה תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רועה, ותכלית כוונת דברי משה לה' הוא על זה הדרך אני אעשה כאשר אדוני דובר אבל יתקן דבר זה קודם אם יוכל להכנס בגדר התיקון ואם לא תהיה עדת ה' כצאן וגו', והיוצא מזה הוא ולא ימות כרמוזו בתיבת לאמר שאמרנו, ומתוך הדברים אתה למד שאם ימצא איש כזה הנה הוא מסכים גם הוא ליאסף אל עמיו כמאמרו יתברך: :

Or HaChaim on Numbers 27

...

ה. במדבר ל"א

5.

(י) וישלח אתם משה אלף למשה לצבא אתם ואת פינחס בן-אלעזר הכהן לצבא וכלי הקדש והבגרות התרוצה בדיו: ... (י) ויבאו אל-משה ואל-אלעזר הכהן ואל-עזת בני-ישראל את-השבי ואת-המלקוח ואת-השגל אל-המתנה אל-ערכת מואב אשר על-ידן ירחו: (ט) ויצאו משה ואלעזר הכהן וכל-נשיאי העדה לקראתם אל-מתחין למתנה: ... (ט) ויאמר אלעזר הכהן אל-אנשי הצבא הבאים למלחמה זאת חקת התורה אשר-אנה יהיה את-משה:

Numbers 31

6. Midrash Hagadol

And we have never found it that Yehoshua needed Elazar. And how we do know that Yehoshua was punished for not consulting with Elazar? As he was punished with the Givonites... For had he asked him he would have been saved from downfall...

7.

יהושע כ"ב

(א) וישלחו בני-ישראל אל-בני-ראובן ואל-בני-גד ואל-חצי שבט-מנשה אל-ארץ הגלעד את-פינחס בן-אלעזר הכהן: (ז) וישקרה נשאים עמו נשיא אחד נשיא אחד לבית אב לכל משות ישראל ואיש ראש בית-אבותם ומה לאלפי ישראל:

Joshua 22

8.

שמואל א ב'

(כב) ועלי זקן מאד ושמע את כל-אשר יעשו בניו לכל-ישראל ואת אשר-ישקבו את-הנשים הצבאות שמת אהל מועד: (כג) ויאמר להם למה תעשו בדברים האלה אשר אנכי שמע את-דבריכם רעים מאת פליהעם אלה: (כד) אל בני כי לוא-טובה השמעה אשר אנכי שמע מעברים עם-יהנה: (כה) אם-יחטא איש לאיש וסלקו אלהים ואם ליהנה חטא-איש מי יתפלל-לו ולא ישמעו לקול אביהם כי-חפץ יהיה להמתים: (כו) והנער שמואל הלך וגדל נטוב גם עם-יהנה וגם עם-אנשים:

I Samuel 2

שמואל א ד'

9.

(א) ויהי דבר-שמעאל לקל-ישׂראל ונבא (י) ויבוא והגה עלי ישוב עלי-הכסא יד [יד] וְרָדָה מִצִּפּוֹת פִּירֵהָ לִבּוֹ חָרִיד עַל אֶרֶץ הָאֱלֹהִים וְהָאִישׁ בָּא לְהַגִּיד בְּעִיר וּבְזִמְנָה פִּלִּי-הַעִיר: (י) וַיִּשְׁמַע עַל־אֶת-קוֹל הַצִּפּוֹת וַיֵּאמֶר מַה קוֹל הַקְּמוֹן הַגָּה וְהָאִישׁ מִהָרַב וַיָּבֵא וַיַּגִּד לְעָלִי: (ט) וְעָלִי בְּרִית-שָׁעִים וּשְׁמֹנֶה שָׁגָה וַעֲיָגוּ קָמָה וְלֹא יָבֹל לְרֵאוֹת: (ט) וַיֵּאמֶר הָאִישׁ אֶל-עָלִי אֲנִכִּי הֲבֵא מִרְהַמְעַרְבָה וְאֲנִי מִרְהַמְעַרְבָה גִּסְתִּי הַיּוֹם וַיֵּאמֶר מִה־הִנֵּה הַדָּבָר בְּגִי: (י) וַיִּשְׁעַן הַמִּבְשָׁר וַיֵּאמֶר גַּם יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי פִלְשִׁתִּים וְגַם מִגִּשְׁתָּה גְדוֹלָה הִיְתָה בָעָם וְגַם-שָׁנִי בְּיַד מִתּוֹ חֲפָז וּפְרִיָהֶם וְאֶרֶץ הָאֱלֹהִים נִלְקָחָה: (פ) (י) וַיְהִי כִּהְזָכְרוּ | אֶת-אֶרֶץ הָאֱלֹהִים וַיִּפֹּל מִעַל-הַכֶּסֶּא אֲחִירָתִי בְּעַד | יָד הַשָּׂעִר וַתִּשְׁבֶּר מִפְּרִקְתּוֹ וַיִּמָּת פֶּרֶזְקוֹ הָאִישׁ וַיָּבֵד וְהָיָא שָׁפֵט אֶת-יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה:

I Samuel 4

שבת ו"ד ב

10.

כל מי שאפשר למחות לאנשי ביתו ולא מיחה נתפס על אנשי ביתו באנשי עירו נתפס על אנשי עירו בכל העולם כולו נתפס על כל העולם כולו אמר רב פפא והני דבי ריש גלותא נתפסו על כולי עלמא כי הא דאמר רבי חנינא מאי דכתיב (ישעיהו ג, יד) ה' במשפט יבא עם זקני עמו ושריו אם שרים חטאו

Shabbat 54b

11.

Ein Aya Shabbat : Rav Kook
**The independent government should forever be in the hands of those whose higher ethical values are in it. Indeed when the human leadership was damaged by the evil choices, and mankind could not conduct leadership based on purity, for he needs also the scorn of life according to its lowly level and based on this they will make order in society. And the quiet ethical life cannot fulfill all the leanings of the heart which has become full of turmoil like the sea untill they shall all pass on by the master of all creations blessed be he bringing a spirit over earth a spirit of purity which brings with it rest and holiness serenity and peace. But untill that time of divine will those hands which involve themselves in the order of leadership and guidance should be influenced by elevated ethics but only influenced for they will lead with their own wills and wants even negative ones...
 Opposition will slowly and gently push towards heavenly influence but if there is no opposition then evil will no know limits..
 Therefore the elders were seperated from leaders but their power wanes because the generation is not yet ripe for clear pure leadership...and physical clumsy hands must engage in ordering society according to its level. Opposition is the light of the world and Hashem will come to justice the elders that do not oppose the leaders even if there is no result but their opposition**